

Sygn. akt IV Ka 559/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Wilczek

Sędziowie: SO Ireneusz Bieniek (spr.)

SR del. Aneta Mansfeld

Protokolant: st. prot. Justyna Machulak

przy udziale Bogusława Machyni Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2013 roku, sprawy

A. L.

oskarżonego o przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 26 marca 2013r. sygn. akt II K 811/12/S,

wyrok w zaskarżonej części to jest w odniesieniu do oskarżonego A. L. utrzymuje w mocy i zwalnia oskarżonego od zwrotu należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. G. (Kancelaria Adwokacka w K.) kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji.

SSO Ireneusz Bieniek SSO Kazimierz Wilczek SSR Aneta Mansfeld

Sygn. akt **IV Ka 559/13**

UZASADNIENIE

K. C. i A. L. zostali oskarżeni o to, że:

I. w nocy z 14/15 marca 2012 roku w K., działając wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim użyciu wobec P. K. groźby natychmiastowego użycia przemocy, zabrali w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 12 złotych, przy czym A. L. czynu tego dopuścił się mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem,

tj. o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., a wobec A. L. o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

II. w nocy z 14/15 marca 2012 roku w K., działając wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim użyciu wobec K. R. przemocy, polegającej na przytrzymywaniu i szarpaniu, zabrali w celu przywłaszczenia pieniądze w nieustalonej kwocie nie większej niż 1 zł, przy czym A. L. czynu tego dopuścił się mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem,

tj. o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., a wobec A. L. o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wyrokiem z dnia 26 marca 2013 roku, sygn. akt IIK 811/12/S orzekł w tym przedmiocie następująco:

I. uznaje oskarżonych: K. C. i A. L. za winnych popełnienia czynu zarzucanego im w punkcie I aktu oskarżenia, przy czym przyjmuje, iż zabrali w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 10 złotych, czym oskarżony K. C. wyczerpał znamiona występku z art. 280 § 1 k.k., a oskarżony A. L. wyczerpał znamiona występku z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. wymierza oskarżonym kary w wymiarze po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności;

II. orzekając w zakresie czynu zarzucanego oskarżonym w punkcie II aktu oskarżenia uznaje oskarżonych: K. C. i A. L. za winnych tego, że w nocy z 14/15 marca 2012 roku w K., działając wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim użyciu wobec K. R. groźby natychmiastowego użycia przemocy, zabrali w celu przywłaszczenia pieniądze w nieustalonej kwocie nie mniejszej niż 20 groszy a nie większej niż 1 zł, przy czym A. L. czynu tego dopuścił się mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem, czym oskarżony K. C. wyczerpał znamiona występku z art. 280 § 1 k.k., a oskarżony A. L. wyczerpał znamiona występku z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. wymierza oskarżonym kary w wymiarze po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeka wobec oskarżonych: K. C. i A. L. kary łączne w wymiarze po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności;

IV. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 punkt 1 k.k. warunkowo zawiesza oskarżonemu A. L. wykonanie orzeczonej wobec niego w punkcie III wyroku kary łącznej pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata;

V. na mocy art. 63 § 1 k.k. zalicza oskarżonemu K. C. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 15 marca 2012 roku do dnia 29 października 2012 roku;

VI. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. oraz na mocy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity - Dz. U. z 1983 roku, nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwalnia oskarżonych od obowiązku uiszczenia należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych;

VII. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz. U. nr 16, poz. 124 z późn. zm.) oraz § 2, § 14 ust. 1 punkt 2, ust. 2 punkt 3 i § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. G. (Kancelaria Adwokacka (...)-(...) K., Rynek (...)) kwotę brutto 1608,84 (jeden tysiąc sześćset osiem 84/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu A. L..

Wyrok ten zaskarżył obrońca oskarżonego A. L. zarzucając w apelacji.

1) obrazę prawa materialnego, a to art. 283 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k. poprzez przyjęcie, iż w stanie faktycznym opisanym w punkcie I wyroku nie zachodzi wypadek mniejszej wagi z uwagi na ustalony „znaczniejszy” stopień społecznej szkodliwości czynu, podczas gdy przyjęcie wypadku mniejszej wagi - o ile nie jest zdeterminowane wysokością zabranego mienia - ma miejsce w razie ustalenia „niskiego stopnia winy, przypadkowości działania sprawcy, nikłej szkody, [...]” (wyrok SA w Krakowie z dnia 20 listopada 2003 r., II AKa 276/03, KZS 2004, z. 1, poz. 30); zaś A. L. nie używał przemocy, podobnie jak drugi ze współsprawców, zaś zabrana kwota była szczególnie niska.

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a to przyjęcie, iż A. L. zrealizował w formie współsprawstwa znamiona typu czynu opisanego w punkcie II wyroku, podczas gdy z materiału dowodowego nie

wynika, iż między sprawcami istniało wówczas porozumienie co do przestępczego współdziałania, a co miało istotny wpływ na treść orzeczenia;

Ponadto, z ostrożności procesowej, w wypadku nie podzielenia argumentacji zawartej w dwóch powyższych zarzutach:

3) rażąco niewspółmierność kary (zarówno kar jednostkowych jak i kary łącznej), a to nieuwzględnienie w sposób należyty dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art. 53 § 1 k.k. w zw. z art. 55 k.k. poprzez wymierzenie oskarżonemu kary, która nie spełnia wymogów indywidualizacji odpowiedzialności karnej, takiej samej jak poczytalnemu będącemu inicjatorem zachowań współoskarżonemu K. C., podczas gdy uwzględnienie okoliczności osobistych wpływających na wymiar kary skutkowało winno wymierzeniem A. L. kary łagodniejszej niż współoskarżonemu, adekwatnej do przypisanego mu stopnia winy i roli, jaką pełnił on w zjawisku.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o :

1. Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji;
2. W wypadku nie podzielenia dwóch pierwszych zarzutów apelacji o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie A. L., w oparciu o art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 3, za czyn opisany w pkt I zaskarżonego wyroku kary 200 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł, za czyn opisany w pkt II zaskarżonego wyroku kary 200 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł i wymierzenie kary łącznej grzywny w wysokości 200 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł i uznaniu tej kary za wykonaną poprzez zaliczenie na jej poczet okresy tymczasowego aresztowania w sprawie.

Drugi z oskarżonych wyroku nie zaskarżył.

Sąd Odwoławczy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna, a podniesione w niej zarzuty nietrafne.

Chybiony jest zarzut opisany w pkt. 1 apelacji. Na wstępie zauważyć należy, iż kwestia, czy określony czyn stanowi wypadek mniejszej wagi należy do sfery ustaleń faktycznych. W istocie więc zarzut pierwszy apelacji jest zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych. Obraza przepisu prawa materialnego, a to art. 283 kk zachodziłaby wówczas, gdyby Sąd ustalił, iż czyn stanowi wypadek mniejszej wagi, jednak nie zawarł w kwalifikacji prawnej art. 283 kk. Także, gdy okolicznościom określonym w art. 115 § 2 kk przydano zbyt duże lub zbyt małe znaczenie, zasadny może być tylko zarzut oparty na przepisie art. 438 pkt. 3 kpk (zarzut błędu w ustaleniach faktycznych)

Zarzut opisany w pkt. 1 apelacji, potraktowany jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie jest zasadny. Nie kwestionując orzecznictwa powołanego w apelacji zważyć należy, iż nie tylko wysokość wyrządzonej szkody decyduje o możliwości przyjęcia wypadku mniejszej wagi. W realiach przedmiotowej sprawy wartość skradzionego mienia była wprawdzie w jednym wypadku niewielka, a w drugim wręcz znikoma. Lecz nie ulega wątpliwości, że zamiarem oskarżonego T. L. była kradzież wszystkich pieniędzy jakie miał przy sobie pokrzywdzony P. K.. Oskarżony mówił przecież do drugiego współsprawcy „zabierz mu wszystko co ma i pójdziemy się napić.” Rację ma Sąd I instancji, iż pokrzywdzony ten utracił tylko 10 zł. , gdyż więcej przy sobie nie miał. Oskarżeni grożąc pokrzywdzonym użyciem przemocy, chcieli zdobyć pieniądze na alkohol, to w żadnym wypadku nie może przemawiać za ustaleniem, iż ich czyny stanowiły wypadki mniejszej wagi. Oba rozboje nie zostały dokonane pomiędzy osobami wspólnie pijącymi alkohol na tle porachunków o zapłacenie za kolejną porcję, gdyż pokrzywdzeni byli przypadkowymi osobami, zaczepianymi przez oskarżonych. W prawidłowo ustalonym przez Sąd meriti stanie faktycznym nie sposób też uznać tych czynów za „natrętne żebractwo”

Tak więc orzecznictwo powoływane w apelacji nie przystaje do realiów dowodowych w przedmiotowej sprawie. Chybiony jest zarzut opisany w pkt. 2 apelacji dotyczący czynu przypisanego oskarżonemu A. L. w pkt. II wyroku.

Apelujący zupełnie wybiórczo powołuje się w tym zakresie na dowody. Pokrzywdzony K. R. (k. 269) zeznał jednoznacznie iż w czasie, gdy ten wyższy mężczyzna (osk. K. C.) przyjął taką postawę jakby chciał go uderzyć, to drugi z mężczyzn niższy (osk. T. L.) „szperał” w czapeczce w której pokrzywdzony miał niewielką ilość pieniędzy. Działanie zatem obu oskarżonych wspólne i w porozumieniu nie budzi żadnych wątpliwości. To, iż pokrzywdzony nie widział momentu w którym oskarżony T. L. zabierał pieniądze znajdujące się w tej czapeczce i tak zeznał, świadczy tylko o jego wiarygodności. Skoro oskarżony w czapeczce tej „szperał” a następnie pieniądze w niej nie było to ustalenie, iż to oskarżony pieniądze te zabrał jest jak najbardziej trafne. Skarżący całkowicie pomija też zeznania postronnego świadka T. T. (k. 32 i 36)

Nietrafny jest też zarzut rażącej niewspółmierności kary. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, iż Sąd meriti rozważył możliwość zastosowania w stosunku do oskarżonego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, jednak nie znalazł ku temu podstaw i ta decyzja jest trafna. Sąd orzekł jednak karę pozbawienia wolności w dolnej granicy zagrożenia ustawowego. Pozornie może się wydawać iż zachodzi wewnętrzna niesprawiedliwość wyroku, gdyż drugi ze współsprawców był inicjatorem obu przestępczych czynów, a także współsprawcą nieco bardziej aktywnym. Jeżeli jednak wymierzając karę Sąd meriti uznaje, iż takiemu bardziej aktywnemu, wiodącemu czy też inicjującemu zdarzenie współsprawcy należy orzec karę w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, to w żaden sposób nie może to automatycznie determinować stosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary w stosunku do innego (innych) współsprawcy, którego rola nie będzie tak wiodąca. Oczywiście w realiach przedmiotowej sprawy Sąd meriti miał także w polu widzenia, iż wprowadzie wymiar kar pozbawienia wolności w stosunku do obu oskarżonych jest taki sam (2 lata pozbawienia wolności) lecz ich dolegliwość jest różna skoro oskarżonemu K. C. orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze bezwzględnym, a oskarżonemu A. L. z warunkowym zawieszeniem jej wykonania przy stosunkowo krótkim okresie próby (3 lata). W związku z powyższym uznając apelację za niezasadną, a nadto mając na uwadze, iż Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnych uchybień, które należałoby uwzględnić niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439, 440 i 455 kpk)

Sąd Odwoławczy wyrok w zaskarżonej części utrzymał w mocy (art. 437 § 1 kpk), a zważywszy na sytuację materialną oskarżonego zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (art. 624 § 1 kpk).

SSO Ireneusz Bieniek SSO Kazimierz Wilczek SSR Aneta Mansfeld

T.